

Відокремлений структурний підрозділ «Кіцманський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»	Силабус навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» Галузь знань: 20 АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО Спеціальність: 201 АГРОНОМІЯ Освітньо-професійна програма: «Організація та ведення фермерського господарства»
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Форма навчання	Очна (денна)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/ загальна кількість годин	3 кредити /90 годин
Мова викладання	Українська
Анотація дисципліни	Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни “Охорона праці в галузі” є забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах на підприємствах агропромислового комплексу через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку. Програмою навчальної дисципліни передбачено вивчення актуальних питань охорони праці в галузі рослинництва і тваринництва з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу в умовах реформування сільського господарства.
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу освіти: - готовність застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу ризиків, загроз і небезпек на робочих місцях та виробничих об'єктах; - здатність поставити завдання та організувати наукові дослідження з визначення професійних, виробничих ризиків, загроз на робочих місцях. - уміння обґрунтування і розробки безпечних технологій (в галузі діяльності); - участь у проведенні розслідування нещасних випадків, аварій та професійних захворювань; - здатність та готовність до врахування положень законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці при виконанні виробничих та управлінських функцій; - здатність до організації діяльності виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці; - здатність управління діями щодо запобігання виникненню нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві; - уміння впровадження ефективного розподілу функцій, обов'язків і повноважень з охорони праці у виробничому колективі
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Метою викладання навчальної дисципліни “Охорона праці в галузі” є формування у майбутніх фахівців умінь і компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці в аграрному виробництві.

Чому можна навчитися (результати навчання)	Дотримуватися правил охорони праці по запобіганню нещасних випадків і професійних захворювань в структурних підрозділах ЛПЗ. Вести документацію з охорони праці в структурному підрозділі. Розробляти інструкції з охорони праці. Безпечно обслуговувати електроапаратуру, апарати, що працюють під тиском. Дотримуватися правил пожежної безпеки, використовувати первинні засоби пожежогасіння. Програмні результати навчання: - уміння ідентифікувати шкідливі й небезпечні виробничі фактори середовища та трудового процесу стосовно конкретної галузі і фаху; - уміння оцінювати відповідність санітарно-гігієнічних умов праці чинним нормативним вимогам; - уміння прогнозувати наслідки впливу небезпечних і шкідливих умов праці на здоров'я та працездатність фахівців галузі; - уміння кваліфіковано використовувати у своїй професійній діяльності профілактичні заходи та засоби, що спрямовані на нормалізацію умов праці, усунення причин травматизму і професійних захворювань у конкретній галузі виробництва; - уміння використовувати нормативно-правову базу для захисту гарантованих Конституцією України та Законом “Про охорону праці ” прав працюючих під час організації їх трудової діяльності.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Вивчення дисципліни “Охорона праці в галузі” передбачає набуття здобувачами освіти загальних програмних компетентностей, а саме: • готовність застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу ризиків, загроз і небезпек на робочих місцях та виробничих об'єктах; • обґрунтування і розробка безпечних технологій (в галузі діяльності); • участь у проведенні розслідування нещасних випадків, аварій та професійних захворювань; • розробка і проведення заходів щодо усунення причин нещасних випадків та ліквідації наслідків аварій на виробництві; • упровадження організаційних і технічних заходів для поліпшення безпеки праці; • здатність та готовність до врахування положень законодавчих і нормативно-правових актів з охорони праці під час виконання виробничих та управлінських функцій; • здатність до організації діяльності виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці; • управління діями щодо запобігання виникненню нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві; • упровадження ефективного розподілу функцій, обов'язків і повноважень з охорони праці у виробничому колективі. • розробка і впровадження безпечних технологій, вибір оптимальних умов і режимів праці, проектування зразків техніки і робочих місць на основі сучасних технологічних та наукових досягнень у галузі охорони праці; • розробка методичного забезпечення і проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці; • надання допомоги та консультацій працівникам з практичних питань безпеки праці; готовність контролювати виконання вимог охорони праці в організації.
	РОЗДІЛ І Тема 1. Міжнародні норми в галузі охорони праці Тема 2. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони

Навчальна логістика	праці в галузі рослинництва і тваринництва Тема 3. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві Тема 4. Система управління охороною праці на сільськогосподарських підприємствах та у селянських (фермерських) господарствах Тема 5. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці Тема 6. Травматизм і професійні захворювання на сільськогосподарських підприємствах та у селянських (фермерських) господарствах. Розслідування нещасних випадків РОЗДІЛ II Тема 7. Гігієна праці та виробнича санітарія в агропромисловому виробництві та вимоги безпеки до технологічного обладнання і процесів на сільськогосподарських підприємствах та у селянських (фермерських) господарствах Тема 8. Безпека праці в рослинництві, овочівництві та садівництві Тема 9. Безпека праці в тваринництві та під час вжиття ветеринарно-санітарних заходів та заходи пожежної профілактики у селянських (фермерських) господарствах Тема 10. Вимоги безпеки під час вантажно-розвантажувальних робіт на транспорті у селянських (фермерських) господарствах
Пререквізити	Для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань з дисциплін гуманітарної, соціально-економічної та професійної підготовки. «Охорона праці в галузі» як навчальна дисципліна базується на вивченні студентами таких дисциплін як біологія; фізика; хімія, безпека життєдіяльності.
Постреквізити	Предмет «Охорона праці в галузі» дає можливість в подальшому опанувати такі науки: основи керування автомобілем; правила дорожнього руху; безпека дорожнього руху; медична справа; безпека життєдіяльності; безпека в надзвичайних ситуаціях. Дає загальний рівень знань, базову підготовку для опанування спеціальних предметів. Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань.
Рекомендована література	Основна 1. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці : підручник /за ред. М.П. Гандзюка. – Київ : Каравела. – Львів : Новий світ – 2000, 2003. – 408 с. 2. Гришук М.В. Основи охорони праці. – Київ : Кондор, 2005. – 240 с. 3. Гогіташвілі Г.Г., Карчевські Є.-Т., Лапін В.М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами : навч. посіб. – Київ : Знання, 2007. – 367 с. 4. Грибан В.Г., Негодченко О.В. Охорона праці : навч. посіб. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 266 с. 5. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці : підручник – Львів : Афіша, 2002. – 320 с. 6. Зеркалов Д.В. Охорона праці в галузі. Загальні вимоги : навч. посіб. – Київ : Основа, 2011. – 551с. 7. Калашин А.И. Охрана труда. – Москва : Агропромиздат, 1991– 303с. 8. Москальова В.М. Основи охорони праці. – Київ : ВД “Професіонал”, 2005. – 672 с. 9. Осадчук І.П., Сакун М.М., Осадчук П.І., Столярова Т.В. Охорона праці в галузях сільського господарства : навч. посіб. – Одеса : Видавництво Барбашин, 2007. – 480 с. 10. Пістун І.П., Хом’як Й.В. Охорона праці в сільському господарстві :

- навч. посіб. – вид-во “Палітурка”, 2007. – 456 с.
11. Протосерейський О.С, Запорожець О.І. Охорона праці в галузі : навч. посіб. – Київ : Книжкове вид-во НАУ, 2005. – 268 с.
 12. Русаловський А.В. Правові та організаційні питання охорони праці : навч. посіб. – 4-те вид., допов. і перероб. – Київ : Університет “Україна”, 009. – 295 с.
 13. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС “Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників”.
 14. Конвенція МОП 187 “Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці”.
 12. ДБН В.2.5-28-2006 “Природне і штучне освітлення”.
 13. ДСанПіН 3.3.6.096-2002 “Державні санітарні норми і правила при роботі з джерелами електромагнітних полів”.
 14. ДСН 3.3.6.042-99 “Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень”.
 15. ДСН 3.3.6.037-99 “Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку”.
 16. ДСН 3.3.6.039-99 “Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації”.
 17. НПАОП 0.00-2,23-04 “Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат” : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 червня 2003 р. № 994.
 18. В.М. Москальова «Основи охорони праці», Київ -2005. - 672с.

Додаткова

1. НПАОП 0.00-8.24-05 “Перелік робіт з підвищеною небезпекою” : наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.
2. Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі : наказ МОЗ України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.1994 р. № 263/121.22. ДСТУ 2293-99 “Охорона праці. Терміни та визначення основних понять”.
3. Гігієнічні нормативи ГН 3.3.5-8-6.6.1-2002 “Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу” : наказ Міністерства охорони здоров’я України від 27.12.2001 р. № 528.
4. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.003-74 (1999) ССБТ “Опасные и вредные производственные факторы. Классификация”.
5. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.230-2007 ССБТ. Системи управління охороною праці. Загальні вимоги.
23. ДБН 2.09.04-87 Адміністративні та побутові будівлі.
6. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці, затверджені Головою Держгірпромнагляду 7.02.2008.
7. Перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов’язковим профілактичним медичним оглядам : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 р. № 559.
26. Міжнародний стандарт SA8000: 2001 “Соціальна відповідальність”. SAI SA8000:2001 Social Accountability International.
8. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 “Настанова по соціальній відповідальності”. ISO 26000: 2010 (Draft) Guidance on Social Responsibility.
9. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems – Requirements. Системи менеджменту охорони праці – Вимоги.
10. Міжнародний стандарт OHSAS 18002, Guidelines for the implementation of OHSAS 18001.

	mentationof OHSAS 18001. Настанова по впровадженню OHSAS 18001.	
Інформаційні ресурси	1. Міністерство екології та природних ресурсів України http://www.menr.gov.ua/. 2. Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи http://www.mns.gov.ua/. 3. Рада національної безпеки і оборони України http://www.rainbow.gov.ua/. 4. Новини про поточні події у світі, в т. ч. про надзвичайні ситуації http://www.100top.ru/news/. 5. Сайт, присвячений надзвичайним ситуаціям природного характеру http://chronik.chat.ru/. 6. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України http://www.erriu.ukrtel.net/index.htm. 7. Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду) http://www.dnopr.kiev.ua. 8. Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України http://www.social.org.ua/. 9. Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ http://base.safework.ru/iloenc. 10. Библиотека безопасного труда МОТ http://base.safework.ru/safework. 11. Інформаційно-пошукова правова система “Нормативні акти України (НАУ)” http://www.nau.ua / 12. Журнал «Охорона праці і пожежна безпека» http://oprpb.com.ua 13. Всеукраїнський виробничо - практичний журнал «Промислова безпека» http://prombezpeka.com	
Формат та обсяг курсу	Вид занять	Кількість годин
	Лекції	24
	Семінарські	
	Лабораторні	
	Практичні	12
	Самостійна робота	9
Розподіл балів, форма контролю	Форми контролю	Максимальна кількість балів
	Залік	5
Національна шкала оцінювання	Оцінка за 4-бальною шкалою	
	5	<i>Відмінно</i>
	4	<i>Добре</i>
	3	<i>Задовільно</i>
	2	<i>Незадовільно</i>
Викладач	РУСНАК Василь Євгенович Посада викладач Категорія спеціаліст першої кваліфікаційної категорії Педагогічне звання Науковий ступінь Е-mail: rusvas1960@gmail.com Вебсайт	

